

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie-Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie medievală, Premodernă și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	Istoria medievală
1.5 Ciclul de studii	licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Studii de securitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sisteme de securitate în Evul Mediu						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ovidiu Muresan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Ovidiu Muresan						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	Obligativu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	19 6	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	16 8
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		40			
3.8 Total ore pe semestru		63			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	• Să cunoască o limba străină de largă circulație

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sala cu videoproiector
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Înțelegerea și utilizarea limbajului specific Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului: utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite Cunoașterea adecvată și aprofundată a abordărilor, conceptelor Deținerea cunoștințelor despre metodele cantitative, calitative și mixte Dezvoltarea abilității de revizuire a principalelor resurse bibliografice din domeniul Cunoașterea despre activitatea principalelor instituții, organizații și rețele epistemice relevante. Dimensiunea cognitivă 2 Explicare și interpretare Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în condiții de informare incompletă, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi. Realizarea de raționamente și elaborarea asumpțiilor de ghidare și a întrebărilor de evaluare potrivite acțiunii evaluate. Modelarea și adaptarea teoretică, conceptuală și metodologică. Elaborarea, definitivarea și adaptarea grilelor /șabloanelor aplicabile evaluărilor înfăptuite. Dezvoltarea capacității de emiteră de recomandări corespunzătoare și justificarea adecvată a acestora. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive Auto-evaluarea retrospectivă și prospectivă privind acțiunile întreprinse în procesul de evaluare. un spectru variat de metode cantitative și calitative •
--------------------------------	--

Competențe transversale	D Acționarea conform eticii profesionale și pledarea pentru o integritate etică și onestă în înfăptuirea evaluărilor; D Dezvoltarea capacității de negociere și adaptarea acesteia la diverse contexte specifice activității profesionale D Rezolvarea eficace și eficientă a problemelor în situații de criză și stare conflictuală. Aplicarea și respectarea standardelor, eticilor și demonstrarea unui comportament onest și conciliant. Competențe de rol 7 Interacțiune socială Asumarea de roluri / funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții. D Deprinderea lucrului în grup și a cooperării în cadrul rețelelor epistemice; D Dezvoltarea și ierarhizarea contactelor; D Comunicarea potențialilor clienți a abordărilor și abilităților personale de evaluare; D Abordarea empatică și respectuoasă a clienților, factorilor de răspundere, participanților în programul evaluat și a altor factori interesați; D Luarea în considerare a aspectelor ce țin de bunăstarea publică și generală în practica evaluării politicilor și programelor publice; D Dezvoltarea unei abordări moderate și pozitive, mai ales în cazurile critice și conflictuale; D Dezvoltarea unei abordări inter-culturale și echitabile în diverse aspecte și contexte de activitate profesională și relații inter-umane; Practicarea unui stil de lucru comunicativ, participativ, responsabil, echitabil și inclusiv. Competențe de dezvoltare personală și profesională Dezvoltare personală și profesională Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale. D Clarificarea și evaluarea sistematică a mandatului, competențelor, rolului și așteptărilor personale; D Aplicarea auto-evaluărilor longitudinale asupra proceselor învățate, deprinderilor dobândite și necesităților de profesionalizare; D Proiectarea prospectivă a unor ținte profesionale; D Diversificarea formelor și stilurilor de învățare; D Contribuirea la dezvoltarea patrimoniului epistemic specific domeniului evaluării politicilor și programelor publice. •
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul își propune să familiarizeze studenții cu etapele esențiale și momentele cheie ale genezei și consolidării serviciilor de ordine și secrete în Europa și Asia de la sfârșitul Antichității și până la începuturile epocii moderne. Prin programa propusă, titularul disciplinei urmărește să sintetizeze, prin discursul didactic, cele mai importante direcții și contribuții de cercetare și abordare a fenomenului atât dintr-o perspectivă cronologică cât și dintr-una diacronică. Sunt analizate prioritar rădăcinile medievale ale metodologiei de organizare a serviciilor de ordine și secrete precum și problemele (atentate, conspirații, acțiuni de spionaj militar sau economic) cu care s-au confruntat în diverse momente istorice. •
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul se desfășoară pe durata a 100 de minute. Prin vehicularea unei bibliografii, în mare parte tradusă în limba română se urmărește facilitarea

	accesului studenților la cele mai semnificative lucrări de sinteză apărute în domeniu. Criteriul de selecție al bibliografiei a fost formativ și informativ.
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în problematica istoriei sistemelor de securitate. Geneza serviciilor secrete și a forțelor de ordine moderne de la Antichitatea târzie până în epoca premodernă.	expunere	Utilizarea videoproiectorului pentru proiectare de harti si filme documentare
Serviciile secrete bizantine. Spionajul economic practicat de bizantini. „Focul grecesc”- arma secretă a bizantinilor.	Idem	Idem
Geneza serviciului secret al Albionului (secolele XV-XVII).	Idem	Idem
Poliția engleză – de la vremea bunului plac medieval la Habeas Corpus Act (1679).	Idem	Idem
Serviciile secrete franceze de la Filip al IV-lea până la Ludovic al XIV-lea.	Idem	Idem
Forțele de ordine franceze de la Hugues Capet, fondatorul poliției parisiene la poliția de stat a Regelui Soare.	Idem	Idem
Sistemele de securitate din Imperiul german și cel austriac de la criminalistica medievală la „cabinetele secrete” și criminalistica epocii moderne.	Idem	Idem
Spionajul și contraspionajul venețian în domeniul militar, economic, intelectual și sanitar. Universul spionilor venețieni. „Gurile de leu” sau cum colabora cetățeanul venețian prin relatări și denunțuri secrete cu autoritățile. Spioni venețieni în Țările române în secolele XV-XVII. Veneția sau „cetatea spionilor” – un mit romantic?	Idem	Idem
Forțele de ordine și „birourile secrete” ale țărilor ruși de la Ivan al III-lea la Petru I.	Idem	Idem
Misiunile secrete ale Sfântului Scaun în Europa și Asia. Un superspion al suveranului-pontif în secolul al XIII-lea.	Idem	Idem
Scurtă istorie a justiției penale și a serviciilor secrete în China în vremea dinastiilor Han, Sui,Tang, Sung, Yan și	Idem	Idem

Ming. Veacul de aur al spionilor dublii. Spionii dinastiei Gupta. Iscoadele mongolilor. Cariera lui Toyotomi Hideyoshi de la funcția de șef al serviciilor secrete în armata generalului Nobunaga la cea de shogun, în Japonia medievală. Spionii califilor. Rolul renegaților în Imperiul Otoman.		
Spionii califilor. Rolul renegaților în Imperiul Otoman. Societățile secrete medievale și premoderne. Ismailienii și începuturile terorismului în Evul Mediu. Corporațiile medievale. Catharii. Ordinele militaro-călugărești. Rosacrucienii.	Idem	Idem
Comploturi reale și false în Evul Mediu și în epoca premodernă. Cabale. Atentate.	Idem	Idem
Bibliografie 1. Carrère d'Encausse H., Blestemul rușilor. Eseu despre asasinatul politic, Iași, 2000. 2. Collard F., Otrăviri celebre în Evul mediu, București, 2005. 3. Demurger A., Cavalerii lui Christos, Chișinău, 2003. 4. Idem, Templierii, București, 1999; 5. De Sède G și S., Ocultismul în politică, București, 1996. 6. Edighoffer R., Rosicrucienii, Timișoara, 1995. 7. Hutin S., Societățile secrete, Timișoara, 1991. 8. Minois G., Cuțitul și otrava. Asasinatul politic în Europa (1400-1800), Iași, 2004. 9. Yates F. A., Iluminismul Rozicrucian, București, 1998. 10. Turchetti M., Tirania și tiranicidul, Chișinău, 2005.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Tirania și tiranicidul în Evul Mediu și la începuturile Epocii moderne	Dezbaterii pe bază de referate	Utilizarea videoproiectorului pentru proiectare de harti si filme documentare
Epidemiile medievale factor permanent de instabilitate demografică, economică si politică.	Idem	Idem
Rebeliunea sociala. Rascoale. Infractionalitate. Bandiți	Idem	Idem

brigandaj și piraterie în Evul Mediu		
Ereziile medievale un factor de insecuritate.	Idem	Idem
Războaiele în istoria medievală a Europei – surse ale recesiunii. De la confruntările cavalerilor la conflictele mercenarilor.	Idem	Idem
Rolul criptologiei în tranșarea rivalităților politice. Istoria codurilor secrete în Evul Mediu și la începuturile Epocii moderne	Idem	Idem

Bibliografie

1. H. Nicolson, Arta diplomatică, București, 1966.
2. G. Minois, Cuțitul și otrava. Asasinatul politic în Europa (1400-1800), Iași, 2004.
3. C. Nicolae și C. Vasile, Serviciul secret al Albionului, Cluj-Napoca, 2007.
4. E. Cerneak, Cinci secole de război secret, București, 1968.
5. A. Demurger, Cavalerii lui Christos, Chișinău, 2003.
6. N. Zemon Davis, Ficțiunea în documentele de arhivă, București, 2003.
7. G. Ziegler, Secretele Romanovilor, București, 2000.
8. Sun Zu, Arta războiului, București, 1993.
9. Laurent Joffrin, Istoria codurilor secrete, București, 2010.
10. S. Melchior-Bonet, Istoria oglinzii, București, 2000.
11. P. Burke, O istorie socială a cunoașterii, Iași, 2004.
12. P. Rossi, Nașterea Științei moderne în Europa, Iași, 2004.
13. M. Howard, Războiul în istoria Europei, Timișoara, 1997.
14. J. Le Goff, Omul medieval, Iași, 1999.
15. J. Huizinga, Amurgul Evului Mediu, București, 1993.
16. E. Garin, Omul Renașterii, Iași, 2000.
17. J. Delumeau, Civilizația Renașterii, vol. I-II, București, 1995;

medievale

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența este obligatorie în proporție de 80%. Studentul se poate prezenta la examen doar dacă a prezentat referatele. Frauda la examen se	Examenul efectuat pe baza unui test care cuprinde 20 de întrebări și probleme vizând întreaga materie	Punctajul obținut la examen constituie 66% din nota finală, iar prestația de la seminar 33%

	sanctionează în conformitate cu regulamentele Universității. Plagiatul atrage după sine acordarea calificativului insuficient: 4 (patru). Contestațiile pot fi depuse în termen de 48 de ore de la comunicarea rezultatelor și sunt rezolvate de către o comisie desemnată de șeful catedrei.		
10.5 Seminar/laborator	Fiecare student este obligat să redacteze două referate inspirate din tematica încorporată în curs și seminar. La seminar studenții sunt evaluați printr-un sondaj intermediar. Nota de la seminar reprezintă 33% din nota finală.		
10.6 Standard minim de performanță			
• 9 puncte obținute la examen și o activitate mulțumitoare la seminar			